

Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК12

АНАЛІЗ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА

спеціальність 0.23 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

напрямок підготовки 02 Культура і мистецтво

освітня програма: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Художньо-педагогічний факультет

2024 – 2025 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни **АНАЛІЗ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА**

для здобувачів вищої освіти за спеціальністю / освітньою програмою 0.23
Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Мова навчання українська.

Розробники: Крайлюк Л.В., к. мист. н., доцент кафедри образотворчого і
декоративно-прикладного мистецтва РДГУ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри образотворчого та
декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука
Протокол від “29” серпня 2024 року № 7

Завідувач кафедри _____ (доц. Власюк О.П.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально- методичною комісією факультету / інституту
Художньо-педагогічного факультету РДГУ

Протокол від “29” серпня 2024 року № 6

Голова навчально-методичної комісії _____ (ст. викл. Рабченко С.В.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	вибіркова	
Модулів –	Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Рік підготовки	
Змістових модулів –		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 2	Освітній рівень: магістр	14 год.	Год.
		Практичні	
		16 год.	Год.
		Самостійна робота	
		60 год.	Год.
		Вид контролю:	
		залік	залік
<p>Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше): історія зарубіжного мистецтва, історія українського мистецтва, технологія і матеріалознавство, політологія.</p>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «АНАЛІЗ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА» входить до циклу вибіркових дисциплін професійної підготовки. Дисципліна належить до вибіркового складової освітньої програми і сприяє оволодінню програмних результатів навчання:

ПР 1. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

ПР 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та /або декоративного мистецтва.

ПР 8. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

Компетентності для формування яких використовується ця навчальна дисципліна, включають загальні:

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

та спеціальні (фахові):

СК 4. Здатність проводити діагностику стану збереженості мистецьких об'єктів, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання у відповідності до вимог сучасної наукової реставрації.

СК 7. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності.

Вивчення дисципліни дозволяє вирішувати складні проблеми у мистецькій педагогічній практиці, у галузі реставрації творів мистецтва, в суспільній діяльності.

Мета – розвиток аналітичного мислення у галузі мистецтвознавства; теорії та методики сучасних принципів наукового аналізу мистецьких творів.

Завдання – оволодіння теоретичними принципами та методологією наукового аналізу мистецьких творів.

Очікувані результати навчання (базуються на програмних результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою, та деталізуються)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: термінологію, методи аналізу творів мистецтва, послідовність і основні етапи теоретичного осмислення окремих творів та мистецьких явищ, особливості їх застосування на практиці.

вміти: аналізувати твори візуального мистецтва та мистецькі явища в історичному контексті.

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Аналіз творів мистецтва» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: «Історія зарубіжного мистецтва», «Технологія і матеріалознавство», «Історія українського мистецтва», «Історія культури», «Теорія мистецтва».

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти може здійснюватися у теоретичній та практичній (за вибором магістранта) площинах. Основою самостійної роботи є завершене наукове дослідження мистецького твору у формі публікації в науковому виданні. **Спільна (групова) діяльність** здобувачів вищої освіти може реалізовуватися у формі спільної роботи над теоретичним дослідженням. Пошук та вибір об'єкта аналізу здійснюється здобувачами вищої освіти самостійно.

Самостійна теоретична (наукова) робота апробується на кафедральних, університетських, регіональних, загальноукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях.

Перелік орієнтовних тем для самостійного теоретичного опрацювання (наукова робота):

1. Історія виникнення і розвитку мистецтвознавства.
2. Аналіз мистецького твору, що вперше демонструється на виставці.
3. Атрибуція нового музейного експонату.
4. Атрибуція твору з приватної колекції.
5. Аналіз регіонального мистецького явища.

6. Аналіз транскультурного мистецького явища.
7. Виявлення мистецьких феноменів через компаративний аналіз.
8. Виявлення тенденцій через діахронний аналіз мистецьких явищ.

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Методика мистецтвознавчого аналізу та термінологія

Тема 1. Вступ до мистецтвознавчого аналізу.

Тема 2. Основи атрибуції. Порівняльний аналіз творів візуального мистецтва.

Тема 3. Метод формального аналізу. Інтерпретація.

Модуль 2. Аналіз творів класичного і сучасного мистецтва

Тема 4. Архітектура як об'єкт наукового дослідження та аналіз скульптурних творів.

Тема 5. Методика аналізу живописного твору. Графіка та особливості її аналізу.

Тема 6. Сценографія: специфіка театрального мистецтва. Художній текстиль.

Тема 7. Інсталяція, ленд-арт. Перформанс. Медіа-арт.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	Інд.	С.р.		л	п	лаб.	Інд.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Методика мистецтвознавчого аналізу та термінологія												

Тема 1. Вступ до мистецтвознавчого аналізу.	4	2	0			2						
Тема 2. Основи атрибуції. Порівняльний та семантичний аналіз творів візуального мистецтва.	4	2	2			0						
Тема 3. Метод формального аналізу. Інтерпретація.	6	2	0			4						
Разом за модулем 1	14	6	2			6						
Модуль 2. Аналіз творів класичного і сучасного мистецтва												
Тема 4. Архітектура як об'єкт наукового дослідження та аналіз скульптурних творів	16	2	4			10						
Тема 5. Методика аналізу живописного твору. Графіка та особливості її аналізу	22	2	4			16						
Тема 6. Сценографія: специфіка театрального мистецтва. Художній текстиль.	14	2	2			10						
Тема 7. Інсталяція, ленд-арт. Перформанс. Медіа-арт.	24	2	4			18						

Усього годин (модуль 2)	76	8	14			54						
Усього годин	90	14	16			60	90					

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма навчання	Кількість годин заочна форма навчання
1	Основи атрибуції. Порівняльний та семантичний аналіз творів візуального мистецтва.	2	
2	Архітектура як об'єкт наукового дослідження	2	
3	Аналіз скульптурних творів	2	
4	Методика аналізу живописного твору	2	
5	Графіка та особливості її аналізу	2	
6	Сценографія: специфіка театрального мистецтва. Художній текстиль.	2	
7	Інсталяція, ленд-арт.	2	
8	Перформанс. Медіа-арт.	2	
	Всього	16	

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма навчання	Кількість годин заочна форма навчання
1	Вступ до мистецтвознавчого аналізу.	2	
2	Метод формального аналізу. Інтерпретація.	4	
3	Архітектура як об'єкт наукового дослідження	6	
4	Аналіз скульптурних творів.	4	
5	Методика аналізу живописного твору.	8	
6	Графіка та особливості її аналізу	8	
7	Сценографія: специфіка театрального мистецтва. Художній текстиль.	10	
8	Інсталяція, ленд-арт.	10	
9	Перформанс. Медіа-арт.	8	
	Разом	60	

11. Методи навчання.

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. Методи оцінювання.

МО2 – усне або письмове опитування

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО10 – залік.

13. Засоби діагностики результатів навчання

-аналітичні звіти, реферати, есе;

-презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

14. Критерії оцінювання результатів навчання.

Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу. Критерії оцінювання результатів навчання:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою (залік)
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати	Високий (творчий)	зараховано

			набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності		
82-89	В	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	зараховано
74-81	С	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок	Достатній (конструктивно-варіативний)	зараховано

64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, задовільно виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	зараховано
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)	зараховано
35-59	FХ	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	не зараховано

1-34	F	незадові льно з обов'язк овим повторн им вивченн ям дисципл іни	здобувач освіти матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	вищої володіє на рівні	Низький (рецептивно- продуктивний)	не зарахова но
------	---	--	--	------------------------------	--	----------------------

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ (за наявності) та оцінка за екзамен.

15. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль 1			Сума
Самостійна робота (опитування)			
T1	T2	T3	12
4	4	4	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Модуль 2.				Сума
Самостійна робота та практична робота				
T4	T5	T6	T7	88
22	22	22	22	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

16. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Аналіз творів мистецтва» для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» . Міщенко І.І.; К. НАКККиМ, 2017.
2. Візуальні матеріали на електронних носіях.

17. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Історія виникнення і розвитку мистецтвознавства
2. План наукового мистецтвознавчого дослідження.
3. Особливості мистецтвознавчих досліджень.
4. Міждисциплінарні зв'язки у мистецтвознавстві.
5. Методика атрибуції твору.
6. Історико-культурний контекст твору.
7. Семантичний аналіз.
8. Стилістичний аналіз.
9. Компаративний аналіз.
10. Діахронний аналіз.
11. Синхронний аналіз.
12. Формальний аналіз.
13. Інтерпретація як методологія мистецтвознавчого дискурсу.
14. Гіпотеза як метод мистецтвознавчого аналізу.
15. Засоби виразності в архітектурі.
16. Засоби виразності в скульптурі.
17. Засоби виразності в кераміці.
18. Засоби виразності в живопису.
19. Засоби виразності в графіці.
20. Засоби виразності в мистецтві оформлення сцени.
21. Засоби виразності в художньому текстилі.
22. Засоби виразності в інсталяції.
23. Засоби виразності в ленд-арті.
24. Засоби виразності в перформансі.
25. Особливості аналізу медіа-арту.

18. Рекомендована література (основна, допоміжна)

1. Басанець, Л. В., Маслова, Т. М., (2021). Художня умовність в образотворенні живописом. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*, 2 (135), 13-22. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2021-2-2>.
2. Бренюк А., (2023). Основи аналізу творів живопису для студентів художніх спеціальностей *Педагогічна освіта: теорія і практика*, Ч. 34. С. 188 – 200.
3. Бренюк А., (2019). Основи аналізу скульптурних творів для студентів художніх спеціальностей *Педагогічна освіта: теорія і практика*, Ч. 26 (2). С. 28 – 33.
4. Кара-Васильєва Т. В., (2014). Сучасне українське мистецтвознавство: новий погляд, переосмислення та наукова координація (за матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 18 червня 2014 р.). *Вісник Національної академії наук України*. Ч. 8. С. 33–39.
5. Кириченко О., (2015). Міждисциплінарний підхід до аналізу художніх творів у навчальному процесі майбутніх учителів образотворчого мистецтва (до постановки проблеми) *Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]*. Сер.: Педагогічні науки. Вип. 139. С. 69-74.
6. Клековкін О. Ю., (2017). Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. Київ: Фенікс, 144 с.
7. Михайлова, Р., (2020). Про змістовно-сміслові значення поняття стилю. *Актуальні проблеми сучасного дизайну: Міжнародна науково-практична конференція*. С. 45-48.
8. Wölfflin, Heinrich. *Renaissance und Barock: Eine Untersuchung über Wesen und Entstehung des Barockstils in Italien*. München, 1888.

